

א שבת צאל הרצבי הקדוש מליזענסק

שבת שמחת חתן בראשית

זנועס התורה לפ"ק

* צאל החכמה הרצבי מליזענסק *

לפ"ק

הגיליון הוא תמצית ועריכה מהשיעורים הנמסרים בקו שיעורי תורה ליזענסק

0747-962-372

הערות והארות, תגובות ועובדות בעיני ליזענסק נשמח לקבל במייל nelizensk@gmail.com

הרבי בספרו הקדוש מלמד אותנו הליכות חיים על פי התורה, ואפילו שיש אנשים חזקים בתעמולה ומושכים את לב האנשים להנהגות שלא על פי דרך השם וטוענים שדווקא הם ורק הם יראי השם ורק הם יודעים ומתנהגים בחסידות, לכן הקפיד הרבי לחזור ולשנן דרכי עבודת השם, ובכל פרשה ופרשה מעלה דרגה ומסביר ומוסיף עוד חיזוק והנהגה נכונה בחיי היום יום שלב אחרי שלב בדרכי התורה והחסידות.

הרבי בדברי התורה בפרשה זו פותח לנו את המחשבה להבין איך בנוי עבודת השם ומהי שלבי העבודה צעד אחר צעד. ומדגיש דבר בסיסי בכל מצוות התורה הם לימוד התורה ולעסוק בה יומם ולילה וגם עבודת התפילה ומידת החסד והדביקות ותיקון הניצוצות מגיעים רק אם זה על פי התורה ולא לפי סיפורי מעשיות. ונביא להלן שתי דברי תורה של הרבי. את הדבר תורה הראשון, שהיא ממש הקדמה ופתיחת מבוא לכל התורה מצוותיה והליכותיה. הדבר תורה השני, על הפסוק ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. הרבי מלמד אותנו איך להתנהג בצדקותינו ואיזה רבי צדיק ראוי שנלמד ממנו תורה והליכות חיים דרך השם.

בראשית ברא אלקים כו'. עיין פירוש רש"י "בראשית - בשביל ישראל הנקראין ראשית ובשביל התורה הנקראת ראשית", ובמדרש נמי איתא "בשביל מצות ביכורים שנקראין ראשית". ויש לומר דכולם לדבר אחד נתכוונו דמר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי. דאיתא במשנה "על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים", ואיתא במשנה "על שלשה דברים העולם קיים על הדין ועל האמת ועל השלום". ויש לומר נמי דלדבר אחד נתכוונו, דהנה לפנינו ג' מדריגות בעבודת הבורא יתעלה,

האחד ה'תורה' ללמוד לשמה, ובאמת התיירו לנו חז"ל אפילו שלא לשמה, כמאמרם "לעולם יעסוק אדם כו'", אם לא הגיע למדריגות לימוד לשמה עכ"פ מזה אל תנח ידך, כי לא במהרה יגיע אדם ללמוד לשמה כי אם ע"י התאמצות גדול בעבודתו יתברך שמו בכל המידות טובות.

ומדריגה שנית 'עבודה', היא התפילה שהיא עיקר עבודה שבלב כמ"ש "ולעבדו בכל לבבכם זו תפילה", כי הלב מבין ובה יוכל לעלות לדביקות הבורא ולקשר עצמו בו יתברך, דתפילה הוא לשון קשר, שמדבק עצמו בבורא ב"ה בדביקות גדול, וזה מרמז לנו קשר של תפילין של יד לקשר המחשבה שבלב בו יתעלה, ולזה צריך התאמצות יותר להתפלל תמיד להשי"ת ב"ה שיהיה בעוזרו לבל יפרידו היצה"ר מדביקות הבורא, כי טבע האדם שעלול הוא במחשבותיו בעניניו ובעסקי העוה"ז.

זהו פירוש הפסוק "וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ", ר"ל כל זמן שהוא בארץ ורבה רעת האדם, "[וכל יצר מחשבות לבו]", על ידי זה גם הרוצה לעבוד השי"ת

ואינו עושה רע, אעפ"כ מחשבתו מושכתו "רק רע כל היום", "וינחם ה'", פירוש נחמה היתה לו יתברך בזה שיש לו לאדם התנצלות לפניו יתברך, "כי עשה את האדם", ר"ל כמאמר חז"ל אלמלא שלשה מקראות כו' והאחד מהם 'ואשר הרעותי את לבם' שנתתי להם יצה"ר, "ויתעצב אל לבו", פירוש שהשי"ת התעצב בשביל לבו של אדם שנתן לו לב אבן כזה, "ונח מצא חן", פירוש שנח היה צדיק והפך את עצמו מטבע העלול להפרידו מדביקות הבורא יתעלה והתחזק להתדבק בבורא ומצא חן, 'נח' בהיפוך אתווין 'חן', להיות לו חן בעיני השי"ת.

מדריגה שלישית 'גמילות חסדים', דהנה בעולמות העליונים שם 'רחמים', שהוא אהבה ורחימא שהשי"ת אוהב את הצדיק לפי מעשיו הקדושים אשר בארץ עשה, אך בעולם הזה נקראים 'חסד', דהוא אף למי שאינו הגון, השי"ת עושה לו חסד חנם לתת לו די מחסורו, אך הצדיק שהגיע למדריגה שיוכל להעלות כל הדברים הגשמיים למעלה, דהיינו להעלות מחומריות הניצוצות הקדושות שיש בהם, דהיינו במאכלו ושתייתו וכדומה, וכל מחשבותיו בעת שעושה הדברים הגשמיים אינן רק להעלות הנ"ק שבהם, וצדיק כזה אין צריך לחסדים, פירוש חסד חנם כנ"ל לתת לו דברים הנצרכים בעוה"ז מצד החסד, כי השי"ת משפיע לו כל צרכיו ע"פ שורת הדין הראויה לו ע"י מעשיו הטובים, וזה פירוש "וגמילות חסדים" מלשון "הגמל את יצחק", שאין צריך למדריגות 'חסדים', כי אם מגיע לו ע"י אהבת האל יתברך אותו, ועל ידי זה הצדיק מקשר את עצמו למעלה למעלה בחיים הנצחיים, אפילו כשהוא בעוה"ז הגיע לתענוג עולם העליון מחיים הנצחיים, וזה פירוש הגמרא "עולמך תראה בחייך", פירוש שע"ז שכל מעשיו ותנועותיו שעושה הכל בקדושה ובטהרה ודביקות ושמחה ובאהבה וביראה, מזה יגיע לו תענוג עולם העליון בזה העולם. ויש לומר נמי כוונת הפסוק "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום", פירוש ע"י הדביקות שתדבקו עצמכם בהבורא ב"ה, יהיה לכם חיים נצחיים גם 'היום' בעה"ז כנ"ל.

וזה נמי פירוש הפסוק **"תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב"**, רמז נמי לג' מדריגות הנ"ל. "תורה צוה לנו", פירוש לכולנו צוה ללמוד תורתו אפילו שלא לשמה, וזה 'לנו', כל אחד לפי מדריגתו. שנית "מורשה", זה מדריגה שניה הנ"ל להעלות הנ"ק שהם נקראים 'נחלת אבות' כידוע, ונתן לנו השי"ת בחינת נחלה וירושה זו להעלות הנ"ק למעלה, וזהו 'מורשה'. וזה כוונת "ומקיים אמונתו לישיני עפר", ר"ל הנ"ק שנפלו למטה, השי"ת מקיים אמונתו להם להעלותם מעפר אל הקדושה. ומדריגה שלישית "קהילת יעקב", היינו הדביקות גמור שיש לצדיק, עי"ז הוא משפיע לכלל ישראל כל טוב, והרי הוא מקהיל קהלות יעקב שהם מסתופפים תחת צל כנפיו להשפיע להם.

ובזה יבואר מאמר הגמרא שבת "אמר השטן תורה היכן הוא אמר לו הקב"ה לך אל הארץ, ואמרה הארץ אין בי לך אל הים, והים אמר אין בי לך אצל בן עמרם", ויש להבין האידך יאמר השי"ת דבר שאינו? והנראה לבאר דהנה השי"ת אמר אל השטן המקטרג "לך אל הארץ", דאפילו לימוד תורה בארצות וחומר, היינו שלא לשמה, ג"כ מקובל לפני, ואין לך להשטין על בני ישראל, והארץ אמרה "אין בי", פירוש דעיקר התכלית אין בארצות כנ"ל, רק "לך אל הים" היינו הצדיק שהוא מעלה הניצוצות אל הים העליון שלשם הוא עלייתו, הצדיק שהגיע אל המדרגה זו, הוא עיקר התכלית. וזה אומרו "כל הנחלים הולכים אל הים", פירוש 'נחלים' לשון נחלה וירושה, דהיינו העלאת ניצוצות קדושה נקראים ירושה כנ"ל, הולכים אל הים העליון, "והים אמר אין בי לך אצל בן עמרם", פירוש שיש עוד למעלה מזו מדרגה שלישית כמו מדרגת משה רבינו ע"ה שהגיע למעלות הדביקות בבורא יתברך בחיים הנצחיים.

ונחזור לענין ראשון, "על שלשה דברים העולם קיים על הדין", זו תורה, כדאיתא תורה נמי אקרי דין באיזה אופן שיהיה כנ"ל, "ועל האמת", היינו למדרגת יעקב שהוא הממוצע שהוא רחמים, כמ"ש "תתן אמת ליעקב", דע"י שמעלה נ"ק מעורר רחמים ואין צריך לחסדים כנ"ל, "ועל השלום" היינו דביקות, שדבוק בבורא ב"ה ששמו של הקב"ה שלום.

ובזה יובן מקראי קודש פרשה זו, "ויצו ה' כו' מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות". הדקדוקים רבו, 'א' כפל לשון "אכול תאכל", 'ב' דתיבת "ממנו" הוא מיותר, 'ג' כפל "מות תמות", 'ד' מה שפירש רש"י ז"ל "ע"י שהוסיפה על הציווי באה לידי גרעון", דקשה הלא היתה יודעת באמת שלא צוה עליה השם איסור הנגיעה מעולם, וא"כ אין ראייה מנגיעה על אכילה, כי על אכילה באמת היא מצווה ועומדת.

ונ"ל שורש הענין הוא כך, דהשי"ת ב"ה אמר "מכל עץ הגן אכול תאכל", רמז להתורה שהוא עץ החיים, "אכול" הוא לשון נסתר, פירוש לימוד לשמה דזה הוא השורש ועיקר שהזהיר השי"ת ב"ה, ועכ"פ אם לא הגעת עדיין ללמוד תורה לשמה, עכ"פ "תאכל", ר"ל להנאתך תלמוד דהיינו שלא לשמה, וזהו "תאכל" לנוכח ולא תמוש מתורתך, "ועץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו" דייקא, ר"ל דברי הגשמיות אשר בתוכם מעורב ג"כ טוב, דהם הניצוצות הקדושים אשר בכל דבר גשמי, "לא תאכל ממנו", פירוש שלא יהיה כוונתך מחומריות ומגשמיות לבד, רק מרוחניות שבו היינו הנ"ק שבו מזה תאכל, "כי ביום אכלך ממנו מות תמות", פירוש "מות" בעוה"ב בחיים הנצחיים, ולשון מות הוא ג"כ נסתר רמז לעוה"ב חיים הנצחיים, "תמות" בעוה"ז.

והנה חוה שמעה שני מדריגות, דהיינו לימוד התורה באיזה אופן שלומד כנ"ל וגם העלאת הניצוצות, אז הבינה ממילא שיש עוד מדריגה אחת שהוא הדביקות גמור בבורא ית"ש, וזה שאמרה "לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו", פירוש נגיעה בעלמא, היינו הפסקה בעלמא מהדביקות ג"כ לא תפסוק, "פן תמותון", דהיינו הפסקה מהדביקות, שהיא סברה שגם על מדריגה שלישית שהוא דביקות ג"כ נצטוותה, ובאמת הדביקות ממילא בא ע"י שני מדריגות הנ"ל, שהיא לא היתה עדיין במדריגה הזאת, והנחש דחפה עד שנגעה בו ואמר "כשם שאין מיתה בנגיעה זו", פירוש שאין אתה נפסק עי"ז מדביקות, "כך אין מיתה באכילה", פירוש גם אם לא תאכל בכוונה הנ"ל להעלות הרוחניות "לא מות תמותון".

וזהו פירוש "בראשית ברא בשביל תורה כו" כנ"ל, "ובשביל ישראל כו", רמז על דביקות בבורא יתברך ויתעלה, שדבוק בו יתברך ע"י שירות ותשבחות וזה רמז "ישראל" - יש"ר א"ל, "ובשביל ביכורים הנקראים ראשית", רמז על מדירגת העלאת נ"ק כמ"ש "ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' כו", דהיינו הניצוצות שנפלו למטה "תביא בית ה'" להעלותם מעפר כנ"ל. השם יורנו דרך האמת לעבדו בשלימות באמת ובתמים אמן כי"ר.

ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. דהנה העולמות העליונים נקראים 'עדן', והצדיק האמיתי הגמור המופרש מכל עניני עוה"ז והוא מצוחצח צח בכל גופו ואבריו, אזי הצדיק הזה נקרא עדן מלשון 'עדנה', כמ"ש 'אחרי בלותי היתה לי עדנה' ופירש רש"י ז"ל לשון צחצוח בשר, והוא מקושר תמיד בעולמות עליונים כאילו אינו כלל בעוה"ז.

וזה פירוש "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", דאיתא בספרים הטעם מפני מה לרוח צפון אין לו מחיצה רק אויר, **ואמרו הטעם שאם יבוא אחד ויחזיק עצמו לאלקות** {פירוש שיש לו עוצמה וטקטיקה כביכול רק הוא ראש ורק הוא מבין וכו', והוא המחליט וכולם חייבים לו, וחייבים לפניו ביטול גמור, כי הוא אלוה דהיינו חזק ועוצמתי} **חלילה, אזי אומרים לו שיעשה מחיצה רביעית לצפון,** וכל זה הוא בזה העולם שיש בו שייכות היצה"ר לכן ברא הקב"ה העולם ולא עשה מחיצת רוח צפון כנ"ל, אבל הצדיק הגמור כנ"ל שהוא תמיד מקושר בעולמות עליונים ששם אין שייכות ונגיעה לסיטרא אחרא, שם רוח צפון כמו שאר רוחות העולם, כי שם אין שייך הטעם הנ"ל, וזהו "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", ר"ל שליראים האמיתים יש להם באמת הצפון, כי הם בעולמות העליונים.

וזהו "ונהר" לשון אור, כמו "עמי שרי נהורא", יוצא מעדן, ר"ל מהצדיק האמיתי יוצא אור גדול, "להשקות את הגן", פירוש להשפיע לעוה"ז הנקרא 'גן', "ומשם

יפרד והיה לארבעה ראשים", פירוש ולא כל הצדיקים שווים, אך יש בהם חילוק לד' מדריגות, שהם עובדים כולם לתקן הד' עולמות להעלותם לעולם החמישי.

שם האחד פישון, פירוש 'פישון' לשון נוטריקון 'פי שונה' הלכות, ר"ל ששונה הלכות, דאין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה, "הוא הסובב את ארץ החוילה", פירוש הצדיק הזה מתקן את העולם שיש בו קצת חבילות, דבי"ת בוי"ו מתחלפין באותיות בומ"ף, דהיינו "אשר שם הזהב", כי מחמת הזהב שעולם צריך לו יש בו קצת חבלה ונזק, שאין העולם מתנהגים במשא ומתן באמונה ח"ו, וצריך הצדיק הזה לתקן ולסבב להשפיע להם זהב טהור, "וזהב הארץ ההיא טוב", פירוש הזהב הזה שהצדיק משפיע להם הוא טוב, "שם הבדולח", ר"ל שהוא בקדושה גדולה כמ"ש במן "כעין הבדולח", "ואבן השוהם" רמז ג"כ לקדושה.

ושם הנהר השני (הוא) גיחון, רמז להצדיק השני שהוא בהכנעה גדולה, שייף עייל ושייף נפיק על דרך שאמר הכתוב "כל הולך על גחון", "הוא הסובב את ארץ כוש", דאיתא "שגיון לדוד על דברי כוש", ודרשו חז"ל 'מה כוש משונה בעורו אף שאול משונה במעשיו', ואיתא "בן שנה שאול במלכו", ודרשו חז"ל 'כבן שנה בלא חטא', ומקשה הגמרא 'ואימא כתינוק בן שנה שהוא מלוכלך' ע"ש, נמצא כמו שיש לפרש מלת "כוש" לטובה שהיה משונה במעשים טובים, כמו כן יש לפרש בהיפך מלת "כוש" כמו שהקשו 'ואימא כתינוק כו"', וזהו "הסובב את ארץ כוש", ור"ל הצדיק הזה הוא סובב ומשבר כח האיש רע שהוא משונה במעשיו לרעה ח"ו, וצדקת הצדיק מגין בפני המקטרג שלא ישלוט מחמת רשעתו. **והנהר השלישי הוא חזקל**, כפירוש רש"י ז"ל "חזקל", ר"ל פירוש מי שתופס ומחזיק בעבודת הבורא בחידוד גדול ובזריזות ובתמימות, אזי בא לו עבודת הבורא בקלות, "הוא ההולך קדמת אשור", פירוש הצדיק הזה הוא התנגדות והולך כנגד זה שהוא ישר בעיני עצמו ע"ד "כי אשורני בנות", שהוא מתפאר בעיני עצמו שהוא שלם במעשיו והצדיק הנ"ל הוא משבר כחו.

"והנהר הרביעי הוא פרת". עכ"ל ק.

הרבי כביכול לא הסביר מהו פרת. והנה אחרי שלמדנו את התורה של הרבי שלימד אותנו עבודת השם צעד אחר צעד. והדגיש גם בצדיקים, לא שיש כמה סוגי צדיקים. אלא יש כמה שלבים. ויש כאלה נעצרים. כמו שהסביר הרבי שיש צדיק שנעצר בחושב עצמו לאלקות כנ"ל, ואז מצוה להורות לו ולהראות לו רוח צפונית, ללמד אותו ולהסביר לו אפילו שהוא לא מוכן לשמוע כי נדמה לו בטפשותו שהוא עוצמתי וחזק. ולכן ברור לנו שכוונת הרבי היא שהצדיק השלום והשלימות היא העבודה הרמוזה ב"פרת".

בברכת יוסף מברך יעקב אבינו **בן פרת יוסף** מפרש תרגום אונקלוס. פרת, לשון ריבוי הפרי. וז"ל: פְּרִי דְיִסְגִי {פרת} יִוֹסֵף פְּרִי דְיִתְבָּרַךְ פְּגָפֶן דְנִצְיָב עַל עֵינָא דְמִיָּא

ומוסיף בתרגום יונתן. שהרבה גם בעבודת המידות של שמירת עינים וגם במדה שלא חמד ולא הסתכל במה שלא שייך לו כדי שלא יחמוד. וזה לשונו: **בְּרֵי דְרַבִּית** {פרת} יוסף, **בְּרֵי דְרַבִּית וּתְקִיפַת וְסוּף הָוָה עָלֶיךָ לְמַתְקָה דְּכַבְּשַׁת יִצְרָרְךָ בְּעוֹבְדָא דְרַבּוּנְתָךָ וּבְעוֹבְדָא דְאַתָּךָ מְדַמֵּי אָנָּא לָךְ לְגוּפֵךָ שְׁתִּילָא עַל מְבוּעֵין דְּמִיין דְּשִׁלְחַת שׁוּרְשָׁהָ וּתְבַרַת שִׁינֵי כִּיפִיא וּבְעוֹבְרַתְהָ פְּכֻשַׁת כָּל אֵילָנֵי סַרְקָא כֵּן כְּבִשְׁתָּא יוֹסֵף בְּרֵי בְּחֻמְתָּךָ וּבְעוֹבְדָךָ טְבִיא כָּל חֲרָשֵׁי מִצְרָאֵי וְכַד הָווּ מְקַלְסִין קְדָמָךָ הָווּ בְּנַתְהוֹן דְּשִׁלְטוֹנֵיא מְהֻלְכֵן עַל טוּרֵיא וְשִׁדְיִין לְקַמָּךָ שִׁירִין וּקְטִלְאִין דְּדַהֲבָא מִן בְּגִלְל דְּתַתְּלֵי עֵינְךָ בְּהוֹן וְלֹא תְלִיתָא עֵינְךָ בְּחֻדָּא מְנַהוֹן לְמַתְחִיבָא בְּהוֹן לְיוֹם דִּינָא רַבָּא. וברש"י. פרת, תי"ו שבו הוא תיקון הלשון.**

ועל הצדיק הזה מסביר רש"י הק'. בן פרת, בן חן, חנו נטוי על העין הרואה אותו. ומוסיף רש"י הק' ואומר שמה שזכה לגדולה שמסר נפשו על אמו במסירות נפש להסתירה מעשיו וגדולה פירוש רבי של תורה שממנו נלמד תורה ואיך להתנהג בעבודת השם.

יותר ממה שלמדנו וכתבנו יש בספרו הקדוש של הרבי נועם אלימלך. והבאנו רק לעורר לפתוח שער הלימוד, ולכן ראוי שכל אחד ילמד בספרי יראת השם נכונה בספרו של הרבי או בשאר ספרי הקודש, כמו שהרבי כותב בכתב ידו הקדושה. ללמוד כל יום מוסר: אגדות חז"ל, חובת הלבבות, ראשית חכמה, של"ה הק', וגם הרבי היה אומר שלא אומר דברי תורה כדי שיקבלו דעתו ולפרסום חס וחלילה. אלא רק עורר את התלמידים שבאו אליו, ודיבורו היה רק דיבורי עבודת השם וברכות וישועות ולא היה מחשבתו בנדל"ן וקשרים בארץ ובחוצה לארץ, עד כדי כך שאומר הרבי בפרשת האזינו. וכל אחד יתפלל לישועה לפני השם ויפעול ישועות. ואיך נדע שנפעול באמת ישועה. ואומר דרך העולם שהולכים לצדיקים ורואים שפועלים ישועות. ואם הם פועלים ישועות קל וחומר שאדם יתפלל לישועה יזכה לישועה תכף ומיד. הרבי מגור הלב שמחה זצוק"ל, היה נותן לכל בחור בר מצוה ספר ארחות צדיקים והיה אומר לו ארחות צדיקים תשמור. הרבי מגור היה לו בבית מלאי של ספרי אבותיו הק' ואחיו הבית ישראל, שבספריהם הקדושים באמת, אין שום מיסטיקה וקונספירציות אלא רק עבודת השם נטו ללא מכובדות, ולא חילק את זה כלל אלא נתן ספרי מוסר ודירבן ללמוד בהם. ולימד אותנו שללמוד מה שליבו חפץ בגלל הרגשה טובה או שייכות מוריד את המטרה הנכונה של לימוד דרכי עבודת השם. ובזה הדרך נלמד גם את ספרי רבותינו הק'.

*** בראשית ר"ת במקרא ראשון אומר שתים יוסיף תרגום ***

בנועם התורה

לפרט קטן

תחל שנה וברכותיה למדו אותנו חז"ל שזה מדובר על פרשיות התורה, והדגישו את זה בתכלה שנה וכו'. בפרשיות התורה. וכן מובא במדרש שהתורה מתחילה באות ב' שהיא ברכה ואפילו שאות א' נקראת אלף מלשון אילוף ולימוד שזה תכלית התורה, וכן עשרת הדברות מתחילה באות א' אנכי ה' אלוקיך, וא' מלמד אותנו שהשם אחד ושמו אחד. אבל בגלל שאות א' גם מתחיל בה המילה ארור הקב"ה לא רצה להתחיל את התורה באות א' בשום פנים. כי פר' בראשית נחשבת לתחילת השנה ותחל שנה וברכותיה.

ברכה המרומזת בבראשית. א. בראשית ר"ת בדיבור ראשון. אדם, שלום יברך תמיד. ב. בפסוק יש שבע מילים כנגד כל השביעין חביבין, מבאר רש"י, על מדתו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום, היינו מטיל חיבה בין איש לרעהו ובין איש לאשתו. ועל זה אמרו בפרקי אבות חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה שהיא התורה הק'. שבתחילתה מלמדת אותנו שיסוד התורה היא שיהיה חיבה בין אדם לחברו, וזה המוטיב החוזר שבכל התורה. בין רעים אהובים שמחה יהיה תמיד.

שמח תשמח רעים אהובים בשמחך יצירך

בראשית מרמז לנו שהדיבור שלנו בכל הליכות חיינו יהיה בנעימות כדכתיב דרכיה דרכי נועם, ובפרט בשנה זו שנת תשפ"ד שהיא בגמטריה **בנועם התורה**. לא הקפדן מלמד, פקודי השם ישרים משמחי לב. מובא בחז"ל שהקב"ה ציוה "שמור את חודש האביב" שזה החודש הכי נעים בשנה, כדי להודות לו על שתמיד חשב עלינו שיהיה לנו נעים ולכן הוציא אותנו ממצרים בזמן שהכי נעים ונחמד לצאת. ושנקבל את התורה בנעימה כשיש אויר טוב והמזג אויר ממוצע בין חום לקור. והוסיפו בספרי יראים, וכדי שנלמד מזה גם אנחנו, להתנהג בנעימות ובחבביבות איש לזולתו,

והנביא זכריה מתנבא לאמור: ואקח לי שני מקלות לאחד קראתי נעם. ומפרש במצודות **נועם**. מלשון נעימות ומתוק ואהוב: ומקל נועם פירוש שכך צריך להיות ההנהגה {המנהיג בכל סוג הנהגה שהיא, ציבור, תלמידים. קבוצה, בני ביתו של כל אדם} לאט לאט בנעימות ובמתיקות. ודרשו חז"ל בתלמוד בבלי ובירושלמי ללא מחלוקת כלל. נועם אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל שמנעימים זה לזה בהלכה. ונוחים זה לזה בהלכה. ומבאר בשל"ה הק'. חז"ל דרשו שתי דרשות בפסוק זה של הנהגה בנעימות ובמתיקות. כי רק על ידי הנהגה זו זוכים לכתרי הוד שניתן לישראל בהר סיני.

ובזה מובן המשנה באבות, בעשרה מאמרות נברא העולם ושואלים חז"ל והרי כתוב ויאמר תשע פעמים בלבד ומתמצים בראשית גם נחשבת לאמירה. ומסביר הרבי הנועם אלימלך שבכל דיבור שה' אמר למשה ואפילו שכתוב בלשון וידבר מסיים הפסוק לאמור. ושואל הרי דיבור הפי' דיבור קשה ואמירה פי' דיבור רך. ומסביר שהקב"ה אמר למשה אפילו במקום או ענין שאני אומר לך דיבור קשה לבני ישראל תדבר באמירה רכה ונעימה ובאהבה. עכת"ד. וזה הפי' הרי נאמר רק תשעה אמירות של נעימות ואהבה, אומרים חז"ל בראשית מה שנראה בפסוק מדת הדין כי הרי כתוב בראשית ברא אלוקים. בראשית זה גם רק רחמים כי נחשב לאמירה נעימה, כי זה יסוד לימוד התורה והנהגתה בנועם ובנעימות.

ומדגיש הבן של הרבי הנו"א בהקדמה לספרו. והיה כל מבקש ה' באמת והנהגות ישראל ודרכי נועם. וקראתי שם הספר נועם אלימלך על שם כבוד אבי זלה"ה, ועל שם אמירה נעימה כסופה אהובה הנשמעת בקהל קדושים, אבקש לפני ד' א' למען כבוד שמך הגדול תעשה ותקיים נא כל הברכות אשר תמיד על פה כבוד אבי מורי הורגלו, להיות מברך ישראל ולמסור נפשו עליהם בכל עת, ולבטל מהם גזירות רעות בתפילתו הנאמנה במסירות נפשו.

עוד ענין המרמז לנו בראשית. מצוות שניים מקרא ואחד תרגום

בראשית ר"ת במקרא ראשון אומר שניים יוסיף תרגום. אמרו רבותינו ז"ל: לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום שכל המשלים שמו"ת הקב"ה משלים ימיו ושנותיו ואין ברכה יותר טובה מזו. ובראשית ר"ת תשלים ימיו של אדם רענן בטובה.

ומצוה מן המובחר ללמוד כל שבוע את הפרשה עם המפרשים הראשונים ועוד כי זה מלמד מאוד אמונה ויראת שמים ועבודת המידות שזה עיקר הלימוד שמביא לידי מעשה

בראשית בגימטריה "ברא אלוקים באמירה נעימה אכסופה אהובה"

ונתחיל שנה וברכותיה מבראשית עד אחרית עם כל הברכות הכלולות בה. ונלמד תורה ונקיימה באהבה בנעימות ובמתקנות, ונזכה לאור הגנוז בה הם הכתרי הוד. אמן

ירחם ה' וינחם האבלים בתוך כל עם ישראל המשועים לישועה ורחמים ויפיל את כל אויבינו הרוצים להשמידנו. וישלח ארוכה ומרפא לכל תחלואינו. ונזכה לראות במהרה בנחמת ציון וירושלים ובבנין בית המקדש. ועיר ציון אלו בתי מדרשות בכל ארץ ישראל שמתמידים בהם בתורה הק' בהבנה נכונה. ויקיים בנו ותלמוד תורה כנגד כולם

ואני תפילה

נח גד ויינטראב במוהרי"ד זצוק"ל